

GRACE BIBLE TRAINING CENTRE (GBTC)
SHULE YA HUDUMA
ARUSHA - TANZANIA

SOMO: **MAFUNDISHO YA MSINGI YA KIKRISTO**

SOMO LA 4:   **WATUMISHI WA MUNGU - MALAIKA**

MWALIMU WA KOZI: **ASKOFU EKONG**

4.1 - Malaika:- Majeshi ya Giza na Majeshi ya Nuru

Migogoro ya kiroho ndiyo inayounda usuli wa masomo ya malaika. Katika ulimwengu wa Kiroho, nguvu za kiroho za kishetani hutafuta kudhoofisha yetu ulinzi na kutuua kiroho.

Tuko salama mradi tu tumaini letu liko kwa Mungu ambaye hutoa msaada kupitia nguvu zake kuu za kiroho katika kumpinga adui yetu.

4.1.1 - Asili ya Malaika

(a) Asili yao

Malaika ni mpangilio au kikundi chenye kikomo cha viumbe ambao ni wajumbe wa Mungu au mawaziri. Wana akili na uwezo mkubwa kuliko mwanadamu.

Malaika wengine hutumikia kusudi la Mungu kupitia utakatifu wao na utekelezaji wa hiari wa mapenzi ya Mungu. Malaika wengine waliomwasi Mungu wametengwa naye milele.

Malaika maana yake ni wajumbe.

Malaika waliumbwa na Mungu ingawa hatujui ni lini hasa (*Zaburi 148:2-5; Wakolosai 1:16*), lakini lazima iwe kabla ya kuumbwa kwa mwanadamu.

Malaika hawawezi kufa, yaani, hawatakoma kamwe (*Luka 20:36*).

(b) Tabia zao

Malaika ni viumbe wa roho (*Waebrania 1:7, 13-14*), ambayo ina maana kwamba hawana miili ya kimwili (*Waefeso 6:12*).

Mwanadamu si roho bali ana asili ya namna mbili - nyenzo (mwili) na isiyoonekana (roho).

Malaika mara nyingi hujidhihirisha katika umbo la kibinadamu (*Waamuzi 6:11-24; Yohana 20:12*) lakini haimaanishi kuwa wana miili ya kimwili kama sehemu ya kuwepo kwao kwa lazima. Wanachukua miili ya nyenzo mara kwa mara kama njia yao ya kuwasiliana nayo binadamu.

Malaika ni viumbe binafsi. Wao huonyesha vipengele vya msingi vya utu ambavyo ni akili, hisia, na utashi (*2 Samweli 14:20; Luka 4:34; Ufunuo 12:12; Luka 15:10; 2 Timotheo 2:26; na kadhalika.*).

Malaika hawana jinsia (*Mathayo 22:30*). Haziainishwi kulingana na jinsia ingawa wengine hupewa majina ya kiume (k.m. Michael, Gabriel).

Wakati fulani wanaitwa wana wa Mungu (*Ayubu 1:6; 2:1; 38:7*). Malaika wana akili na nguvu zinazopita za kibinadamu (*2 Petro 2:11; Zaburi 103:20; 2 Wathesalonike 1:7*).

Malaika waovu pia wana nguvu nyingi (*Yohana 12:31; Luka 11:21, 22:53; 10:19; Waefeso 6:12*). Ijapokuwa malaika waovu wana nguvu, uwezo wao ni mdogo kama inavyoonekana katika ukweli kwamba itachukua malaika mmoja tu kumfunga Shetani na kumtupa katika shimo la kuzimu mwishoni mwa wakati huu (*Ufunuo 20:1-3*).

Malaika hawapo kila mahali (*Ayubu 1:7; 1 Petro 5:8; Zekaria 1:11; Danieli 10:5, 12-14*). Malaika si watu waliotukuzwa. Kuna tofauti ya wazi kati ya malaika na wanadamu (*Waebrania 12:22-23; 2:16*).

Mwanadamu, kwa kitambo kidogo yuko chini kuliko malaika (*Zaburi 8:4-5*) lakini siku zijazo atakuwa juu zaidi (*Waebrania 2:7; 1 Wakorintho 6:3*). Tutawahukumu malaika, ambayo inaonyesha kwamba wale ambao ni wa chini, au wa umuhimu mdogo, hawahukumu wale walio bora zaidi.

4.1.2 - Tabia za Maadili za malaika

Malaika waliumbwa watakatifu

Malaika wote waliumbwa watakatifu, lakini wengine walianguka kutoka katika hali yao takatifu. Walikuwa na uwezo wa kutenda dhambi au kutotenda dhambi

Malaika walioanguka walichagua kuacha nafasi zao za mamlaka na makao yao wenyewe kwa tendo la mapenzi yao wenyewe (*Yuda 6*). Shetani aliongoza theluthi moja ya malaika katika uasi dhidi ya Mungu kutokana na ubinafsi na kiburi (*1 Timotheo 3:6; Ufunuo 12:4*). Matokeo ya matendo yao yalikuwa hukumu ya Mungu (*2 Petro 2:4; Mathayo 25:41*).

Wengine hawakutenda dhambi bali walibaki na Baba kama malaika watakatifu (*Marko 8:38; Mathayo 6:10; 18:10*).

Ibilisi wakati mwingine hujaribu kujifanya malaika watakatifu wanaochukuliwa kuwa malaika wa nuru (*2 Wakorintho 11:14*).

Sehemu kadhaa za Maandiko zinazorejelea hasa wafalme wa duniani zinaonekana kuashiria Shetani (*Ezekieli 28:12-19; Isaya 14:12-15*).

4.1.3. - Idadi ya malaika

Biblia haitoi idadi kamili ya malaika lakini inaashiria umati mkubwa wa malaika.

Baadhi ya mifano inapatikana katika marejeo yafuatayo: *2 Wafalme 6:14-17; Zaburi 68:17; Kumbukumbu la Torati 33:2; Danieli 7:10; Waebrania 12:22; Ufunuo 5:11*.

Jeshi la Shetani la malaika waovu pia lipo na ni kubwa sana (*Ufunuo 12:7-12*)

4.1.4 - Shirika na shughuli za malaika

Kuna shirika lenye ufanisi la nguvu za kiroho ili kutekeleza kazi maalum walizopewa, k.m.

- 1Wafalme 22:19 - Mungu ameketi enzi pamoja na jeshi lote la malaika wanaomzunguka; Mathayo 26:53 - Malaika wamepangwa kwa namna ya jeshi (k.m. vikosi 12) na wako macho kila wakati.
- Luka 2:8-14 BHN - Kundi kubwa kati yao waliunda kwaya.
- Ufunuo 19:10-14 - Kuna usahihi, utaratibu, mpangilio, mamlaka na kusudi katika safu ya ushindi ya malaika.

Malaika husimama katika Uwepo wa Mungu ili kumwabudu na kumsifu (*Zaburi 103:20, 148:2, Isaya 6:1-7; Ufunuo 5:9-12; Mathayo 18:10*)

Wanashangilia katika matendo makuu ya Mungu ya uumbaji (*Ayubu 38:7; Luka 15:10*)

Ni roho zinazotumika kutekeleza mapenzi ya Mungu (*Zaburi 103:20; Waebrania 1:14*). Mifano ya shughuli zao kama roho wahudumu (*Matendo 27:23-24; Matendo 8:26; 10:3-7, 12:7-10; Mathayo 4:11; Luka 22:43; 2 Wafalme 6:8-23; Zaburi 34:7*).

Malaika ni wajumbe wa hukumu (*2 Wafalme 19:35; Matendo 12:23*) Malaika wanaonekana kuwa na uvutano katika mambo ya mataifa.

Vita vya kiroho vinaendelea wakati wote katika ulimwengu wa mbinguni kwa sababu kuna nguvu mbaya juu ya mataifa (*Danieli 10:13, 20*) na hizi zinapingwa na malaika watakatifu (*Danieli 10:13, 21*). Mzozo unaweza kuwa mkali sana hivi kwamba kiongozi wa malaika watakatifu, Malaika Mkuu Mikaeli anahusika nayo (*Danieli 10:13; Yuda 9*).

Mpangilio wa kimajukumu wa malaika watakatifu unaweza kuelezwa kama:-

- i. Makerubi ambao ni walinzi wa kiti cha enzi cha Mungu. Pia walilinda lango la bustani ya Edeni (*Mwanzo 3:24; 2 Wafalme 19:15; Ezekieli 10:1-10, 22; 28:14-16*).
- ii. Maserafi ni viongozi katika kumwabudu Mungu (*Isaya 6:2, 6*)
- iii. Waangalizi wamepewa jukumu la kuangalia shughuli maalum. Wao ni kuonekana katika muktadha wa kuleta ujumbe wa Mungu kwa mwanadamu. (*Danieli 4:13, 17*)
- iv. Viumbe hai ambao ni tofauti na malaika wa kawaida, maserafi na makerubi. Wanaonekana kumwabudu Mungu, na kuwa hai kuhusu kiti chake cha enzi (*Ufunuo 4:6-9; 6:1-7; 15:7*)

Kwa ujumla, kundi hili la malaika watakatifu humtumikia Mungu kwa njia ifaayo na huwa tayari kutimiza makusudi yake kwa watu wake.

(a) Wigo wa shughuli za Malaika Mtakatifu

Upeo au ukubwa wa shughuli za malaika watakatifu ni kama ifuatavyo:

- i. Kuingilia kati au kuhusika kwa malaika katika hali ya kawaida ya mambo ya binadamu ni ya hapa na pale na ya kipekee. Malaika hawaingili kwa uamuzi wao wenyewe bali kama walivyoamrisha na Mungu. Mungu huwatumia nyakati fulani kwa maonyesho maalum ya nguvu (*Kumbukumbu la Torati 33:2; Waebrania 1:7; Zaburi 104:4; Matendo 7:53; Wagalatia 3:19; Waebrania 2:2*)

- ii. Nguvu za malaika zinategemea na zinatoka kwa Mungu. Hawawezi kuathiri akili ya mwanadamu moja kwa moja, kwani hii ni kazi ya Roho Mtakatifu. Wanafanya kazi ndani ya mipaka.
- iii. Mionekano ya kimalaika kwa ujumla hutangulia na kuandamana na mgeuko mpya muhimu pointi katika kufunuliwa kwa mpango wa Mungu, kwa mfano,
  - Wakati wa uumbaji (*Ayubu 38:7*);
  - Sheria ilipotolewa (*Wagalatia 3:19*);
  - Kabla tu na wakati wa kuzaliwa kwa Kristo (*Luka 1:11, 26; 2:13*);
  - Wakati wa kujaribiwa kwa Yesu nyikani na Gethsemane (*Mathayo 4:11; Luka 22:43*); wakati wa ufufuo (*Mathayo 28:2*);
  - Katika kupaa (*Matendo 1:10-11*);
  - Wakati wa shughuli za nyakati za mwisho kabla ya kuja kwa Kristo (*Mathayo 25:31*)

(b) Utendaji uliopangwa wa malaika wasio watakatifu

Katika ulimwengu wa giza la kiroho shetani ana shirika lake.

Shetani anatajwa kuwa 'mkuu wa ulimwengu huu' (*Yohana 14:30; 16:11*) na kama mtawala wa ufalme wa anga (*Waefeso 2:2*)

Shetani ana kiti cha enzi (*Ufunuo 2:13*) na ndiye mkuu wa shirika ovu (*Wakolosai 1:16; Waefeso 6:12; Wakolosai 2:15*).

Ana malaika (*Mathayo 25:41*) wanaompinga Mungu na watu wake na kujaribu kuwashinda Mapenzi yake (*Ufunuo 12:7-9*).

Shirika ovu limewekwa katika safu kulingana na viwango vya mamlaka (*Waefeso 6:12*) Mengi yanaweza kujifunza kuhusu malaika wasio watakatifu kwa kumchunguza kiongozi wao.

(i) Kiongozi wao

- Anaitwa Shetani, maana yake ni adui au mpinzani. Yeye kimsingi ni adui wa Mungu na pia wa mwanadamu (*Zekaria 3:1; Mathayo 13:39; 1 Petro 5:8*).
- Anaitwa shetani, maana yake mchongezi (mtu anayetoa mashtaka ya uwongo dhidi yake mtu. Anamshtaki Mungu kwa mwanadamu (*Mwanzo 3:1-4*) na mwanadamu kwa Mungu (*Ayubu 1:9, 16; Ufunuo 12:10*).
- Anaitwa mjaribu, kwa sababu yeye humshawishi (humjaribu) mwanadamu kutenda dhambi (*Mathayo 4:3; 1 Wathesalonike 3:5*).

Kwa kuwa yeye ni mdogo na hana uwezo wote, hajui yote, au yuko kila mahali, shetani hutumia njia tofauti kumpinga Mungu. Kwa kuwa hawezi kumshambulia Mungu moja kwa moja, kwa hiyo anamshambulia mwanadamu ambaye ni taji ya uumbaji wa Mungu kwa njia mbalimbali:-

(1) anadanganya (*Yohana 8:44; 2 Wakorintho 11:3*); (2) anajaribu (*Mathayo 4:1*); (3) anaiba (*Mathayo 13:19*); (4) anatesa (*2 Wakorintho 12:7*); (5) anazuia (*1 Wathesalonike 2:18*); (6) anajifanya kuwa mfano wa mwingine ili kudanganya (*2 Wakorintho 11:14*); (7) anashtaki (*Ufunuo 12:10*); (8) anayo (*Yohana 13:27*); (9) yeye huua na kula (*Yohana 8:44; 1 Petro 5:8*); (10) anapepeteta (kutenganisha au skrini) - *Luka 22:31*.

Shetani anaonekana kuwa ameruhusiwa kushika mamlaka aliyopewa katika uumbaji wake. Hivyo anadhibiti malaika wengi waovu wanaompa ujitoaji kamili akiwa kiongozi wao na kwa hiari wao hutoa huduma zao ili kumsaidia kutimiza makusudi yake maovu.

(ii) Shughuli zao

Malaika wasio watakatifu wanampinga Mungu, watu wake, na mpango wake kama wapiganaji (wapiganaji) sehemu ya ufalme wa giza wa Shetani (*Mathayo 25:41; Waefeso 6:12; Ufunuo 12:7-12*).

Hakuna tofauti kati ya roho wachafu wa malaika na mapepo; wao ni kitu kimoja.

Mashetani wanajaribu kuwatenganisha watu wa Mungu na Mungu (*Warumi 8:38*) Wanapinga malaika watakatifu (*Danieli 10:12-11:1*).

Wanawatesa watu kwa magonjwa ya kimwili na kiakili (*Mathayo 9:33; 12:22; Marko 5:1-16; Luka 9:37-42*)

Wanaeneza mafundisho ya uwongo (*2 Wathesalonike 2:1-12; 1 Timotheo 4:1*)

Wana watu na hata wanyama (*Mathayo 4:24; Marko 5:8-14; Luka 8:2; Matendo 8:7; 16:16*)

Mara kwa mara, Mungu huwatumia roho waovu, ijapokuwa wao wenyewe, kutimiza makusudi yake ya kuwaadhibu wasiomcha Mungu (*Zaburi 78:49; 1 Fal. 22:23*) na kuwaadhibu au kuwatia nidhamu watu wema (*Ayubu 1-2; 1 Wakorintho 5:5*)

(iii) Hatima yao

Mashetani hutumika kutoa kielezi kitakachowapata wale ambao ni waovu kiadili.

Kifungu kifuatacho kinaelezea hatima yao (*Mathayo 8:29; 25:41; 2 Wathesalonike 2:8; Ufunuo 12:12; 20:10; 2 Petro 2:4; Yuda 6*)